

Inches

Centimetres

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

Ypharotia Viterbo 1792
PRÆCEPTA
MORUM. *23. civis*

Institutioni Puerorum accom-
 modata: collecta primùm. textu
 soluto à Cl. ac Doct. Viro D. JOH. COM-
 MENIO; Ligato deinde Stylo tradita ope-
 rà Cl. D. SAM. ENYEDI, M.D. Postea verò
 ex Textu utroq; pro moribus teneriorum
 instituendis Hungarico idioma Rhyth-
 micè transfusa (neglecto quidem textu
 soluto; sed ligato è regio exhibi-
 to) ingenio & calamo

FRANC. TOLV. MENYÖI

p. t. Schola LOSONCINÆ Directo-
ris; tandemq; publicè luci data hac in di-
spositione expensis discipulorum suo-
rum, signanter infra nota-
torum Ann. 1877

Mense Julio. Hunc Librum

possidet
Ireps Napoca Anno
1724 die
LEUTSCHOVIAE *Jannig 7*

Typis SAMUELIS BREWER, 1690.

Ypharicia Vezeres 1792
PRÆCEPTA
Libra **MORUM.** *23 eius*

Institutioni Puerorum accom-
modata: collecta primùm textu
soluto à Cl. ac Doct. Viro D. JOH. COM-
MENIO; Ligato deinde Stylo tradita ope-
rà Cl. D. SAM. ENYEDI, M. D. Postea verò
ex Textu utroq; pro moribus teneriorum
instituendis Hungarico idioma Rhyth-
micè transfusa (neglecto quidem textu
soluto; sed ligato è regio exhibi-
to) ingenio & calamo

FRANC. TOLV. MENYÖI

p. t. Scholæ LOSONCINÆ Directo-

ris; tandemq; publicè lucida hac in di-

spositione expensis discipulorum suo-

rum, signanter infra nota-

rorum Ann. 1677.

Mense Julio.

no Possidet

Gregorius Napier Anno
Muschedra 1724 Die

LEUTSCHOVIA

Typis SAMUELIS BREWER, 1690.

Generosus, Morigerus, Renascent.
L O S O N C I N Æ

Palladis Ramusculis,
ut potè.

MICHAELI DARVAS Nobili Poëta.
GEORGIO KIRALY Civ. Nob. Poëta.
SAM. VARADI Diosgyórinó Civ. Poëta.
DANIELI BULYOCZKI Nobil. Synt.
ANDRÆ SZALANTA! Civi Synt.
ANDRÆ SZALAI Civi Nobil. Synt.
GEORGIO CANTOR Nob. Grammat.
JOHANNI BENDE Nob. Civ. Etymol.
JOSEPHO CSEH. CSUZI Nob. Rudimen.
ANDRÆ SAS Nobil. Civi Rudimen.

Dilecti, mihi plusquam amandi, Miner-
valis Palæstræ furculi morigeri, vester si-
quidem favor in hunc excaudit gradum,
ut hæc qualescunq; Scholasticorum Præ-
ceptiones rhythmicè interpretatas publi-
cæ luci danda; flagitaretis, & flagitante;
impetraretis; Dignum profectò omnium
iudicio, censeo, ut hæc qualisqualis in ve-
strum. & reclinet sinum opella. Accipite
ergo eo quo par est animo. Deus in super-
morum Arbiter & Director vos in moribus
& in studiis promoveat. Vester sine fuc-
Sincerus Præceptor Fr. T. M.

Ait Seneca:

Mores primùm discite, mox Sapi-
entiam: quæ sine moribus non
bene discitur.

Monit Seneca:

Az Erkölcöket tanúllyad elsöben, ösztán a'
Bölcséséget? melly *Erkölcöök nélkül* nem
jól tanúltatik.

Vulgatum:

Qui proficit in litteris, & deficit
in moribus; plus deficit quàm
proficit.

Köz-mondás:

Az ki nevelkedik az Tudományokban, és
alá-nó az Erkölcöökben; többet nó az
alá, mint sem fel.

M. ACADEMIA
KÖNYVTÁRA

Az

Ad

AD LECTOREM.

Observet benevolus Lector; textum ligatum quibusdam in locis minus clarum, interpositis hic & ibi lineolis, clariorem esse redditum.

CAPUT I.

De moribus in genere.

1. **E**st fundamentum morū mens compositorum, Quam regit & numen, studium reverensq; bonorum.

NB. Propter necessitatem Carninis præponitur Conjunctio: *Et*, sed Constructio intelligenda sic: *Quam regit numen & studium, reverensq; bonorum*, id est: *mens reverens bonorum*.

2. Sic ubi consistas adolescens, mentē teneto, Angel^{us} est præfens, cernunt hominesque Deusq;.

3. Ergo Majestas tibi sit venerabilis horum. Hisque cave turpi culpā contrarius esse.

4. Iusta DEI metuas, animo sincerus & esto: Sermo eum vultu sit cultus carnis honestus.

NB. *Sermo sit: cultus, i. e. Sanctus, pius, verus, falsus. Carnis, i. e. corporis festus sit. decus coram Deo, Angelis, & hominibus.*

5. Nil affectatum placeat nullum quoque tectum: Unica sit rectum simplex & regula vitæ.

NB. *Simulatum non placeat; sed simplicitas, & reſtitudo sit Regula vita.*

AZ OLVASOHOZ.

A' Kegyes Olvasó, nem annyira a' Szóknak, mint a' dolognak, és értelemnek fordítását vizsgálja ez csekély *Rhythmizálásban*; mivel mindenütt nem lehetet a' szokat fordítani rövidségnek okáért.

I. RÉSZ.

Az Erkölcstörűről közönségesen.

1. **D**Rága Erkölcnek egyedül kút-feje
A' bölcs okossággal fel-ékesült elme,
Mellynek egyedül ez ő gyönyörűsége;
Hogy Isten, s'-embernek tessék mindenkbe.
2. Azért te Iffú ha hol meg állottál,
Szüntelen elmédben ezt forgasd azonnal;
Jelen ott melletted Isten, s'-a' Szent Agyal,
Rajtad embereknek szemek is bizonyyal.
3. Ezeknek személyek tehát böcsületben
Előtted legyenek, és nagy tisztességben,
Valami vétséggel meg-lásd ezek ellen
Ne járd; sőt ellenben szót fogadgy mindenben.
4. Szent parantsolatit félyed az Istennek,
Tiszták gondolati legyenek elmédnek,
Díszessen folyanak beszédi nyelvednek,
Tessed is úgy viseld hogy tessék mindenknek.
5. Azonban tenéked semmi kép mutatás
Ne tessék elmédnek hol mi csél csapkodás;
Egyedül igazság, s'-alázatoskodás,
Légyen életednek Regula, és Lámpás.

CAPUT II.

De Vultu totius Corporis statum & gestu.

1. **C**onspectum quoties hominis captabis honesti,
Et rectum corpus sit. 2. Sta pileoq; reiectus.
3. Vultus non tristis, torvus, variansque protervus
Temperet aut hilarem faciem facundia prudens.
4. Frons explanetur nec fiat plena rugarum.
5. Distortum lumen, pravum variumque reflexum
Ne sit, cui loqueris fias intentus in illum.
NB. In: ponitur pro ad.
6. Mundæ sint nares à mucò. 7. Flatibus actæ
Esse sinant buccæ, positum servanto decentem.
8. Non hiet os, vastum ne sit, labiisque retortum:
Non fortis, sed sit labiorum clausula lenis.
9. Utraque præcaveant mutuò se rodere labra:
Exertam teneas ne linguam ceu canis unquam.
10. Erige cervicem, non flectas in latus unum.
11. Æquales humeri fiant nec demissior alter.
12. Ne manibus gestes, nec iis turbato capillos;
Aures ne fodias, vellas ad Cæsariemvè:
NB. Ad cæsariem: hoc est: vellendo au-
res ne flectas ad capillos; vel vice versa, ca-
pillos ad aures.
- Aut agites quicquam, quod prudens dicit ineptum.
13. Erectus stabis, pedibus consistes duobus;
Non uno, sicut stat fixa Ciconia campo.
Jactis nec pedibus, moderatè jungito crura.
14. Esto sedendo probus, dorsum parcat parietem
Per cubitosque tuos præsens ne mensa prematur
Nec

II. RÉSZ.

*Az ábrázatról, és az egész testnek állásáról,
s' maga viseléséről.*

1. **H**A tisztos emberrel egygyütt vagyon léted,
Egyenessen fel-állj. 2. Süveged is le vedd,
3. Ne légyen szomorú, és komor személyed,
Mértéklet vigággal légyen te nézéd.
4. Simán álljon szépen homlokod nem ránczban.
5. Szemed se kandallyon félre a' szugolyban,
Balra, avagy jobbra ne vigyázz szoltodban,
A' kivel beszéllesz csak arra nézz bátran.
6. Tisztan légyen orrod. 7. Ne fúdd fel poszádat,
8. Eshogy meg ne hülyyön gyomrod, bé-fogd szá-
Vagy Tyukodi módra ne vond ajakidat, (dat;
Gyengécskén bé-zárjad mint illik azokat.
9. Egymást rágni sem jó a' két ajakaknak;
Vagy ki-fitorodni egynek vagy másíknak,
Nyelvét is ki-vetni illetlen Iffúnak,
Mint a' Vislák szoktak mikor meg-fáradnak.
10. Nyakadat fel-emeld frissen, egyenessen,
Egygyik, avagy másík válladon ne csügjen.
11. Egyenlők vállaid legyenek mind ketten,
Egygyik a' másíknál aláb ne fityegjen.
12. Karoddal ne hadazz ide, s' tova széllyel,
Ne vajjad füled is hegyes körmeiddel,
Hajadat se bolygásd akkor kezeiddel;
Es semmit se forgásd élvén e' törvényvel.
13. Ally szép egyenessen mint két lábaidon,
Nem pedig egygyiken Golya (Czako) módon;
Két-felé se terpeszd lábod parasztofon,
Rendeld száraidat frissen és módosson.
14. Ülésben jámbor légy ne támazd meg a' falt,
Se könyökeiddel ne nyomjad az Asztalt,

Nec flectas humeros, resupinās membra tenendo,
Infra pendentēs agitet ne motio suras.

CAPUT III.

Gestus circa naturales actiones.

1. **E**Sto verecundus quid agis tu semper in actis.
2. Si rides, risus modicus sit, nonque cahinnus;
Cunctis stultitiæ est dictis, applaudere factis;
Arridere autem stupidi dementia nullis:
Tu medium teneas, medium tenere beati.
3. Expue conflatam buccis ex ore salivam.
Aversus facie, ne incautus conspue quenquam.
Phlegmatis inditium certū est sputare frequenter;
Bestia consuevit madidam sorbere salivam.
4. Mucum si feriat nares emunge gravantem;
Non manicā, pileo, digitis; & lintea ferves,
Aversus facias palmas ne commaculato;
In terram mucum projectum protere plantis;
5. Sordibus ejus ne moveatur nausea cuiquam.
Ori si flatus vel sternutatio, tussis
Obvenit avertas, aut palmam ponito ad ora,
Atque dabis sonitum buccas moderando moderatum.
6. Præcaveat crepitum vel bombos edere venter,
Urinam mittas aut alvum non nisi solvas.
7. Solo in secessu, cunctis hoc dictat honestas.
8. Ursus cum sonitu spirat sed non vir honestus.

CAP.

Ne dölly egy felé-is. félre, vagy hanyottást,
A' lábod se üzze a' fazékaskodást.

III. RESZ.

A' Természeti cselekedetekről-való maga viselés.

1. **C**selekedetiben te légy szemérmes,
2. Ha nevetz, az légyen alázatos csendes,
Ki maga szavait neveti nem ezes,
Ki soha nem nevet goromba nem rendes.
3. A' nyáladat ki-pökd hogy ha meg-gyűlt szádbá,
Demás-felé fordully, hogy te mást azonban
Meg ne pökj mint *Markalf*, bé se szid a' szádbá,
A' nyálat; mint látod ezt a' bestiákban.
4. Orrodat ki-fujad kendő ruhácskával,
Meg-törüllyed de nem a' dolmány újával;
Avagy süvegeddel, vagy őt újaiddal,
Kefzkenőcskéd légyen, tisztogasd-meg azzal.
Két újaiddal-is meg-lehet ki-füni
Orrodat; de kezed meg nem kell mocskolni:
Azonban fél-felé el-is kell fordulni;
Hogy tsömör ne légyen el-is kell tapodni,
5. Mikor kívántatik hogy horus, vagy asics,
Vagy ptrűszszencs, magadat te akkor el-fordics,
Vagy tenyért szájadra szép módoson borics,
Es gyengécskén osztán szájjaddal ugy zendics.
6. A' természet sipját te szorossan tarcsad,
Hogy miatta az hét szégyent meg ne vallyad,
7. Mindenkor hafadat fél helyen *solvallyad*,
A' tisztos Iffiaktul ezt mindenütt lathad.
8. Miként a' Szél-malom orrod ne sipollyon,
Boreas módgyára torkod-is ne zúgjon;
Mert a' Medve szokott zúgní olyan módon;
De a' tisztos ember nem zúg mint vén Cháron.

CAP. IV.

De Cultu & Vestitu.

1. **P**roximam nutrire comam quâ fronsque tegatur,
Aut humeris volitet beneficium Apostolorum arcet
2. Qualis qualis erit, munda esto, pexaque semper,
Quisquilias furfur, lentas ne ferto capillis.
3. Calceus & vestis, pileus sint cingula munda,
Sordida ne fiant aut sicco pulvere tecta.
4. Semi vestitum morionem semique cinctum,
At decet incedere & non sic morum studiosum
Pallia, nec chlamides humerum portato per unum.

CAPUT V.

De Incessu.

1. **P**ublica ne cernas hominum consortia nisi
Ablutus pexus, sic vestitusque decenter.
2. In plateis hominum cum te conspectus habebit.
Ne quis te culpet, gestu potiare modesto.
3. Compositus gressus, non tardus nec celer adfit.
Tardus pigritiae, praecipuus levitatis alumnus.

4. Incen-

IV. RÉSZ.

Maga viselésről, és ruháról.

1. **N**agy hozzászan ústököt viselni tiltotta
A' kegyes Apostol, és nem jóvallotta,
Olyat a' minémű le-fügjön válladra;
Azért bár vigyáznál Apostol szavára.
2. Nő akar-minémű legyen az, te lássad,
A' te tisztod ez, hogy szépen meg-tisztcsad,
Tollat, korpát, ferkét benne ne hordozzad,
Meg-füsűld nagy gyakran, és így tisztán tarcsad.
3. Czizmád és Süveged, Ruhád tisztán legyen,
-Ne legyen szenyefen, de legyen ékeffen,
S' Ezt mondgyák felőled nagy dicséreteffen:
Ez viseli magát igen-igen frissen.
4. Félig fel-öltözni, s'-alá s'-fel úgy járni,
Udvari bolondot illet cselekedni;
A' ruhát is nem szép fél váltra viselni,
Igyekezzezzél Iffú ezekre vigyázni.

V. RÉSZ.

Az járásban-való maga viseléséről.

1. **A**ddig te ki ne menny közönséges helyre,
Mig meg nem mosdottál, s'-hajad nincs füsűl-
öltözeted is mig nincs frissen készitve, (ve,
Ne lásson köz helyen addig fenki szemek.
2. Azonban az úczán rád fokon vigyáznak,
El-hidd a' kik látnak igen meg-czirkálnak,
Magad úgy viseljed hogy ne esűfölylanak,
Rendes legyen módgya minden *gestusodnak*.
3. Járásod, lépésed igazgald rendessen,
Ne legyen a' resten, vagy igen ferényen,
Tunyaság jele hogy ne lássék emebben;
Szeleskedés penig ne láttassék ebben.

4. Incedendo pedes moveas æqualiter & non
 Illis subsultes, vario ne brachia jactes;
 Nonque latus quatiàs retrò spectando sub inde.

CAPUT VI.

De Sermone.

1. **D**iscendi causa vel fiat sermo docendi,
 Tu fileas aliter, ne nugis lingua iſſecat.
2. Dirige cùm loqueris mentis dictamine linguam.
 Nam secus hærebis, sonitumq; dabis sine mente.
3. Articulatus sit sermo, distinctus & aptus,
 Auditor poterit demum cognoscere rectè.
4. Esto vox mollis, nec non sedata loquentis.
 Non fragor obtundens fiat, nec mustitet unquam.
5. Dum loqueris linguã loquitor, non utere gestu,
 Aut nutu capitis, digiti, vel corporis ullo.
 NB. *Vibratione capitis, manusq; hinc inde
 jactatione.*
6. Si quid scire velis, aut ad quæstã reponis,
 Responde breviter, clarè, proferque modestè.
7. Immoderati animi est interpellare loquentem,
 In finem fuerit deductus sermo priusquam.
8. Dicere si spurcum cogant, præfator honorem,
 (Cùm veniã vestrã pro tempore sit modus auri)
 Aut fac circuitum, quantum fas profer honestè.

CAPUT VII.

Mores Matutini.

1. **D**editus es studiis, somnus ne comprimatur ergò,
 Horas des septem somno, tandem vigilabis:
 Præsertim auroram Musis venerator amicam.

2. Cum

- 7
4. Menvén egyenlően vífeld lábaidat,
 Ne ugrándoz, széllyel ne hand karjaidat,
 S' Ottan víszza nézvén ne verd oldaidat,
 Es igr meg-dicsérik rendes járásidat.

VI. R É S Z.

Az beszédben való maga vífelésről.

1. **S**Zollásodban tanúly, avagy más tanúlyon
 Te tőled; másképpen job nyelved halgasson
2. Elméd néked éléb az nyelvednél járjon
 Hogy szollásod rendi bolondúl ne folyjon.
3. Meg-szaggatva, tisztán légyen te szollásod,
 Eszében vehesse hogy azt te halgatod.
4. Szép tsendessen folyjon minden te mondásod,
 Ne suttogj; se légyen néked nagy zajgásod
5. Ne tanúly beszélni hol mi *gestálással*,
 Ujjoddal, kezdedel, fejed rázásával.
6. Ha mit akariz tudni, vagy felelisz; jó moddal
 Felelly rövideden rendes hangosággal.
7. Valakit szavában keresztül gázolni
 Felette illetlen, vagy *interturbalni*:
 Azért ha ki beszél mig el nem végezi
 Beszédét, te addig tanúly csak halgatni.
8. Ha néha kelletik valami illetlen
 Dolgot ki-mondanod, te szemérmetessen
 Bocsánatot kévány, meg-kövesd rendessen
 Az jelen-valókat, s' úgy szólly nagy tisztessen.

VII. R É S Z.

Reggeli Erkölcök.

1. **A**Z ki ferény azt at álom el nem nyomja,
 Hét órát aluszik mindgyárt vigyázásra
 önnön magát adgya, leg inkább hajnalba:
 Mert a' piros HAJNAL a' Musák baráttya.

2. Te

2. Cum primum evigilas animo require Tonantem,
Quod te per noctis tenebras defenderit, adfer
Grates, ac ora, fautor velit esse diei :
3. Egressus lecto disjectos pectore capillos,
Cum manibus vultum tu lymphis ablue mundis
Proluito & fauces, vestes compone decenter.
4. Veneris in cujus conspectum dicit, felix
Ipsa dies fiat, ac fausta precator amicis.
5. Illis finitis te ad libros verte legendos
Quæ, per agenda die sint lustra sedulus isto.
6. Quicquid agendum sit tu fias serius actor,
Disponas prudens, procedant ordine cuncta,
Numinis auxilium prece, votis affore poscas.

C A P. VIII.

Mores in Schola.

1. **A**d ludum properes studiorû, negligè nunquam.
2. Tunc tua portabis tecû, arma scolastica (libros
Turpe etenim est chartas, calamos aliunde rogare)
3. Inque tuam sedem venias & non alienam.
4. Garritu aut strepitu reliquos turbare caveto,
Omnia fac placidè dum vult intrare Magister.
5. Suspiriis tacitis, & qui sapientia, Christum
Ores, ut præsit copiosè spiritus ejus:
Cujus opem citra nostra est solertia frustra,

NB. *Hoc est: Cujus extra auxilium nostra
diligentia frustranea.*

2. Te mihelyt fel. serkenzf ágyadban fektedben,
Hogy Isten meg. őrzött foházkodgyál menyben
Adgy hálát ő néki, és kérjed sziveffen,
Hogy következendő napon-is őrizzen.
3. Agyadbul fel. kelvén meg. füsüld hajadat,
Tiszta szép új vizzel meg. mossad orczádat,
Es meg. őblíteni el ne múlafd szádat,
Az után díszessen illegetsd ruhádat.
4. Azonban ha veled szembe lesz barátod,
Szerencsés jó napot kell néki kívánnod;
Ezek után szükség könyveket olvasnod,
Mi dolog lesz az nap rendel meg. vizsgálnod.
5. Az napon te dolgoz ám akar mi légyen,
Telégy szorgalmatos, és ferény mindenben,
Minden dolgaidat rendeld. el ezeffen,
Segítségül lévén mennyegbül az Isten.

VIII. R É S Z.

Oskolában-való Erkölcsek.

1. **S**iefs Oskolára ugy mint az játékra,
Az Oskolát Iffü el ne múlafd soha,
2. Mindenkor kezedben légyen *Panoptia*:
Mert rút mástul téntát, pennát küdülnia.
3. Más székiben ne menny, hanem magadéban.
4. Ne-is gyönyörködgyél hol mi zajgáfokban,
Hogy mást te meg ne bánt munkálkodásában,
A' leczke-kor mindent cselekedgy módoffan.
5. CHRISTUS a' bölcseség: azért te szivedben
Ohajcsad Szent Lelkét buzogván elmédben:
Mert ő nála-nélkül akar melly ferényen
Igyekezzél; de nincs bölcseség semmiben.

6. Dona petentibus ille tamen quia scit dare cunctis.
 Qui pulsant apperit, querenti subvenit ipse;
 Disce velut tibi subsidii nihil ille referret;
 Nisi graviter pergas studij tractare labores.
7. Doctus Præceptor si sit, doctusque libellus,
 Te stupidum pudeat vacuum gestare cerebrum.
 (Quicquid Præceptor scit noveruntque libelli
 Illa scias, operam solers dato tu quoque cunctis.)
8. Subsidium mentis tecum liber esto notarum,
 In quem describas id, quod non ante sciebas;
 Quem si non habeas, aut curam negligis ejus.
 Index discipuli cunctis sit certus in eris.
9. Hora dies vanus fuerat, quo nihil didicisti.
10. Dimissus proprias ludo properabis ad ædes.
 NB. *Dimissus ludo, i. e. à Schola.*
 Ne cursu plateas reple, statoque frequenter.
11. Obsequij quid te cupiunt præstare parentes,
 Aut herus absolvas animo tractanda fideli;
 Expedias promptè rem, si quod missus abibis.
12. Præter servitium, restans tempus dato musis.

C A P. IX.

Erga Præceptorem.

1. Præceptoris amore velut tenere parentis,
 Cujus in aspectu semper versare libenter;
2. Obsequium præsta verbo factoque docenti;
 Et formatori mentis reverentia detur.
3. Exemplar vivum Præceptor sit tibi morum
 Notitiæque sequi studeas in omnibus illum.
4. Au-

6. Ó ugyan előle el nem szokta üzni
 A' *supplicat*okat; sőt inkább meg nyitni
 Zörgetőknek szokta, s' kegyelmét nyújtani;
 De azoknak a' kik szoktak ferénykedni.
7. Ha tudós Mestered vagy, s' tudós könyved,
 Igen igen szégyen ha tudatlan fejed:
 Azért a' mit könyved tud, és az Mestered,
 Szörgalmatossággal meg tanúld, és ércsed.
8. Tanuló elmének igen segedelme
 S' elő-mozdítója az jegyző könyvecske:
 Légyen azért néked mindenkor kezvedbe,
 Hogy ferény-égednek légyen az Czimere.
9. A' napot, vagy órát, mellyen nem tanultál
 Hijában-valonak tarhatod bizonyyal.
10. Egyenest haza menny ha el-böcsättattál
 Te az Oskolából; ne állj se futótsál.
11. Vifeld magad othon engedelmességgel,
 Ha mit parancsolnak szüleid, hűséggel
 Járj-el benne készen, s' szolgály nagy jó szível:
 A' Deák mindenre alkalmas készséggel.
12. Az után kezvedben könyveidet fogjad,
 Minémű dolgaid legyenek vígályad,
 Az hagyott órára leczkédet tanúlyad,
 Mindenekre magad te alkalmaztassad.

I X. R E S Z.

A' Præceptorhoz való magyarázatról.

1. Tanítodat miként szüledet szerezted,
 Tekinteti előtt járni légyen kedved.
2. Szódban, és munkádban engedelmeskedned,
 Es nagy böcsületet szükség néki tenned.
3. Minden erkölcsökben élő példád légyen.

4. Ausculta quoties loquitur, monstrat quotiesque
Attendas, nutu solers imitare regentem ;
Emendat quoties, defectus corrige cunctos.
5. Offensus nunquam Præceptor tristis item sit
Per te præcaveas, siquidem turbare magistrum
Atque parentes, est Esau committere crimen,
Chamiticum scelus est lusu ridere parentes.
6. Omnia prævenias, merita ob quæ poena daretur.
7. Si tamen ob culpam monitus vel verbere plexus
Tu fueris, perfer, moveas nec murmure rixas.
Laude bonâ, laudem pergasquè mereri.

CAP. X.

Erga Condiscipulos.

1. Discendi socios habeas pro fratribus omnes.
2. Vivito cumque tuis concorditer omnibus illis
3. De studiis tibi sit certamen, non secus unquam
Nec cui fac rixas, sed prudens æmulus esto:
4. Doctior ex sociis & honestior esto sodalis,
Atque frequens ejus sit conversatio tecum.
5. Quem superare velis, tenta certamen in illum.
NB. *In, ponitur pro contra, in illum; id est
contra illum.*
6. Sæpius & cura victor non victus abire.
7. Iram ne faciat cuiquam victoria victo,
Accipiat stimulum vincendi victus at inde.
8. Vincere, sic vinci, virtutis cos erit almæ.
9. Si quis nec vult laudem affectare studendo,
Ut pecus ignavum cunctis contemnitur ille.

CAP

4. Szép oktatásira halgass nagy serényen,
Fogyatkozásodat ha adgya elődben,
A' mint parancsollya igazs-meg frissen,
5. Igen el távoztalád hogy szomorúsággal
Ne illeszed ötet, avagy boszfélysággal:
Mert *Esau* módra vétkezel bizonynyal;
Se meg ne csúfolyad az átkozott *Chámmal*.
6. El-kerüld hogy rajtad büntetés ne esék;
Mind-az által ha meg-büntetnek, vagy intnek
Te érdemed szerént, kell lenni csendesnek;
Igykezzezzél inkább hogy meg-dicsirjenek.

X. RESZ.

Tanuló társaihoz-való maga viselése.

1. TANuló társaid mint atyád-fiai,
2. Mindenkor kell vélek egygyeségben lenni.
3. Csak a' tanulásban kell is viaskodni,
Szükség ellenkezni; de nem viszálykodni.
4. Te társaid között tudós, emberséges:
Légyen te barátod, ki erkölcsben nemesb;
Az ilyen előtted méltán légyen kedvesb,
Társalkodgyál véle gyakran örömeftéb.
5. A' kit te meg-akaríz győzni meg-probállyad
Gyakran: Es vitézi módon bajra híjad;
6. Az útköző helyen ugy-is viseld magad,
Hogy meg győzettesék ellenkező társad.
7. A' meg-győzettetett békével szenvedgyen,
Vitéz baráttyára ne is nehezteljen;
Sőt inkább ellenben hegyes őszton légyen
Meg-győzettetése, s'-azon fel-gerjedgyen.
8. Meg-győzni, s'-győzetni köszörö-kő jóknak,
Serkentő ősztonók szorgalmatosoknak.
9. Ha kit mind ezekkel fel nem indíthatnak,
Méltán azt tarthatni túnya rest baromnak, Bz

C A P. IX.

De Conversatione cum quibusvis.

1. **I**llis cum tua fac sit conversatio tantum,
Doctior & melior quorum sapientia, mos, ut
Reddaris melior, reliquos aut fac meliores.
2. Colloquium fugias pravum, consortia prava,
Ut pestem, placidos juvenum fœdantia mores.
3. Inter mortales cum sit tibi vita trahenda:
Prudenter circumspice semper scandala ne des,
Aut capias. Ad quæ sapientum dicta tenebis.
4. Dilige quosque bonos, pravum nullumq; laceffe.
5. Ne tua jactes, despice vel carpas aliena.
6. Officiis certes, iram rixasque caveto.
7. Nulli morosus, sed sis affabilis omni.
8. Des alijs potius poteris si, quam pete quicquam.
9. Laudari cupias minime laudare procures.
*NB. h. e. Non quidem laudari aspira; lau-
de digna tamen fac sedulo.*
10. Obvius est si quis faustam illi optato salutem;
Si vir præcellens sit, coram aperi caput illo;
Cede viam, genibus flexis ac exhibe honorem.
11. Ipse salutatus fueris quando, resaluta.
Sistere cum quovis, aut fixè quemque tueri
12. Ignotum non est civilis credito moris:
Est verò stupidum nõ quenquã attendere prors^o.
13. Magnorum svescas conspectum ferre virorum,
Nam pudor est nimius stolidorum rustica proles.
14. Al-

XI. RESZ.

Mindenekkel-való társalkodásról.

1. **T**ársalkodásodat azokkal közöllyed
Kik náladnál jobbak, s' jobbá tévnek téged;
Avagy kik nél job vagy, s. jobbak lévnek tölled,
Hogy így éppüly, avagy társodra éppicsed.
2. Fajtalan beszédek tölled távozzanak,
Fajtalan társaktúl lábaid fuffanak,
Mint az halál hozó dõgtül irtozzanak,
Mellyek jó erkõltsõt rútul meg-mocskolnak.
3. Mivel emberek közt kell éltednek lenni,
Szorgalmatossággal kell arra vigyázni,
Botránkozás nélkül hogy kellestek élni,
Bölcsök mondásiban itt méltó bé-nézni.
4. Minden jókat szereds, fel ne gerjesz roszszat.
5. Se magad ne hányjad, se ne utáally meg mást,
6. Szorgalmatossággal ted hivatalodat,
Ne indics haragot, avagy vizzálkodást.
7. Mord ne légy, senkihez tanúly nyájjaskodni,
8. Adni igyekezzél inkább hogy sem kérni,
9. Ne is áhitozzál igen dicfirtetni;
Dicsirendõ dolgot defereány légy tenni,
10. Ha kit elõl találsz rendessen köszöncsed,
Hogy ha tisztos személyly süveged le-vegyed,
Az utat is nékitisztessen engedgyed.
Térdeid meg-hajtván te azt meg-tisztellyed.
11. Frissen viszszá köszöny néked köszönonnek.
12. Alá, s' fel jártodban ne állj meg mindennek
Beszélvén fok helyen tarsz ezt illetlennek;
Ostobaság ismét nem szólni senkinek.
13. Ne fusz személyektül tisztos embereknek
Inkáb nagy örömeft forogj fő Rendeknek
Tekintetek elõtt: mert ez paraszt népnek

14. Alloqueris quoties aliquem, sis cautus, & illum
 Quis titulus deceat, quo statu vivat in orbe
 Observes, Doctor vel sit Pastor reverendus;
 Aut Dominus, Frater, nec non pergratus amicus.
15. Juramenta cave, sermo sit; *Non Ita*, quivis.
16. Nullum peccatum cela, potiusque fatere,
 Deleat altisoni maculam clementia cordis.

CAPUT XII.

In Templo.

1. Cœtibus à sacris, cui cordi est nemo sit absens.
 Gloria sancta DEI, cœlo mansura salusque,
2. Et liber ad cantum, codex & Biblicus adsit.
3. Omnes in templum procedant ordine junctim.
4. Cum grege quisque suo retinet sedilia templi.
5. Inque loco proprio coram prosternitor, alto,
 Comendas animam Domino, qui cuncti potens.
6. Altisono coram cum sit præsentia tota (est.
 In templo caveas ne verbis sedulus erres,
 Aut nutu, gestu, tua ne sit mens quoque peccans.
7. Conventu laudes ne tu cantare silebis;
 NB. *h. e. Foto cantante cœtu, ne sileto eti-
 am tu laudes cantare Deo.*
 Ipse tuum cor & os ad laudis organon apta.
 NB. *i. e. Cor, os instrumentum Cantus ap-
 tissima sunt Syll. G. R. In animatarum.*
8. Nomine divino benedictio dicta ministro,
 Corde fideque simul capiatur religiosè.

9. Suf-

- 12.
- Szokása hogy félye szemellyét fő Rendnek.
14. Ha kihez szollándasz igen meg-vigálljad,
 Minémü *titulus* illesse meg-lásfad
 Jelen lévő személyt, rendezsen meg-tudgyad
Doctoré, vagy Fő Rend, és ugy meg-szolicfad.
  15. Ne esküdj, te szavad légyen ez: *Ugy vagyok.*
  16. Ne tagadd vétkeidet, sőt vald meg jó modon,
 Hogy azt el-törüllye ki az menyben vagyón;
 Hogy így az te lelked csendessen nyugodgyon.

XII. RESZ.

Templomban való maga viselésrül.

1. ISTEÑ dicsőffegét valaki szereti,
 s' Maga idvőffegét kívánnya meg-nyerni,
 Templomi feregbül nem kell ki maradni.
2. Eneklő, s' Biblia könyvnek is kell lenni.
3. Dicszessen s- szép rendel kell templomban menni,
4. Maga feregével kinek kinek jární
 Illendő, nem is kell őszve egyeledni;
 Es maga székiben mindennek kell ülni.
5. Magad helyén lévén; alázatoffággal,
 Borully le, s' könyörögj te nagy buzgosággal,
 Ajánlyad Istennek lelked ohajtással,
 S' commendált életed néki ilyen moddal.
6. Az templomban lévén mivel vagy egészfen
 Istennek elötte, te igen kegyessen
 Visellyed magadat; kezed ott ne incsen,
 Elmédet fe futtasd széllyel rendeletlen.
7. Ne halgass, énekelly az gyülekezettel,
 Szived, szád alkalmass hogy Istent ezekkel
 Dicsirjed: te azért tellyes buzgó szivel
 Enekelly az Urnak lélekbül örömmel.
8. Mikor az Tanító az Urnak nevével
 Aldast mondd, magadra szabjad igaz hittel.

9. Suspirium precibus proprium communibus adde,
Composito gestu fiat devotio tota.
10. Vertice Verba Dei nudato quando leguntur,
Stabis non aliter, cum sit vox ipsa Tonantis.
11. Dum locus ex sacris à proponente refertur,
Percepit qui non, querat mox codice verso,
Inventum discat, solerter deinde notabit.
12. Excipiant calamo qui pollent dicta ministri
Pellitur hac methodo somnus distractio mentis
Illis thesaurus dabitur mansurus in ævum.
13. Ex sacris recitet didicit quid quisque reversus
Adultum ratio sic constet temporis acti.
14. In templo si quis somno vinoq; sepultus
Inventus fuerit, vel quod non pertinet illuc
Egerit, id pœnâ memori sit culpa pianda.

CAPUT. XIII.

Ad Mensam.

1. **A**ccedas mensæ tanquam vir sanctus ad aram.
2. Post ac ante cibum precibus benedictio celsa
Implorata fluat, veniat cum desuper omnis.
3. Exposcat si te, pro tempore Mensa Ministrum,
Officiosum te præsta, in quævis oculatum.
4. Cum senibus junior sedem si ferre juberis,
Moribus adversum ne quid fac percipe cuncta.
5. Ingenuis dicenda viris hæc rustica sunt o :

NB. *i. e. quæ loquuntur apud cultores ho-
mines rustica censentur.*

I. AG-

9. Foházzkodásodat az közönséggel
Föglallyad egyyüvé illő rendességgel.
10. Süveged le vevén az Ur szavát hallyad,
Mint ha maga szólna te szintén ugy tarcsád,
11. Szent Irás szavait igen meg-halgassád
Meg-jegyezd serényyen és meg-is tanúlyad.
12. Az kik irni tudnak, Tanító szavait
Fel-irjak : az *Textust*, tudománt, s'-hasznait,
Igy el-üznek álmot, s'-elme csávargáfit ;
Ellenben ök nyerik léleknek hasznait.
13. Templombúl ki-menvén az *Gymnasiumba*,
Az Sz. tanításbul ki mit tanúlt tarcsa
Készen elméjében, és azt majd el-mondgya
Mikor az *Præceptor* bé menvén kívánnya.
14. Ha ki az Templomban alva, vagy részegen
Tálátatik, avagy olly cselekedetben,
Az melly az Templomban vétkes, és illetlen,
Az olly el ne mennyen soha büntetetlen.

XIII. R É S Z.

Asztalnál való maga viselés.

1. **A**Z Asztalhoz járúly kegyessen, tisztessen.
2. Elötte ételnek asztal áldás légyen.
Az után hálakat nyújcs Istennek mennyben ;
Mivel onnan felül minden áldás léfzen.
3. Hogy ha kívántatik asztal körül léted,
Magadat tisztessen, s' szemessen visellyed.
4. Öreg rendel edgyüt ha kell ülni néked,
Valami illetlent nem kell cselekedned.
5. Ezek tisztos embereknek,
Parasztságok s' illetlenek,
Az mellyek im következnek,
Vigyáz reá minéműek.

B 5

I. Hi-

13.

sz. könyv 29. oldal

1. Accumbens mensæ non invitatus, (2) & altam
Si capias sedem, (3) manibus si mensa premarur.
4. Brachia jactentur subistratis pendula mensis.
5. Cum dapibus panem manibus si triveris, aut si
Dentibus excertis epulas arrosferis omnes.
6. Præcipias aliis præceps meliora voreſque
7. Cochlear ut plautrum si pulvis ingerat ori.
8. Sic nimios bolos patulis intrudere buccis
9. Turcius ut mos fert digitos prælingere primùm
10. Offaque si radas ad mensam more canino
11. Rasare quando aliis abs te, proponis edenda
12. Aut cibus eximitur buccis, imponitur orbi.
13. Si garris scalpis putens caput inter edendum
14. Mandere cum loqueris si tendas tunc simul erras.
15. Ore tenens offam si potas rusticus esto.
16. Distractis labiis haustus forbere boantes.
17. Unguibus & cultro dentes fodicare caveto.

6. Viribus ut validum juvenum sit corpus edendum,
Ingluviem replenat lurcones, & comedones
7. Ore bibas terſo, contentus sis tribus haustis,
Evacuare scyphos Hunnorum desine more
8. Et puer ad mensam faciat nisi verba rogatus
NB. *Puer sedens apud mensam interrogatus loquatnr.*
9. Non prolonganda est ad coenæ sessio finem
A puero, quantum satis est alimento
Surgat; sed tollat quadram foelicia poscens
Convivis abeat post hæc, aut stando ministret.

CAPUT XIV.

A prandio.

1. **A** Blue sæpè manus, absument prandia semper,
Os, dentes refrica, sanus sic purus & esto.
2. Ab-

1. Hivatlan asztalhoz menni, és le-ülni,
2. Az fövebbik helyre magadat póczolni,
3. Könyökiddel asztalt nyomni, s' rá-fekünni,
4. Karjaid az asztal-alá bocsátáni,
5. Hogy ha az kenyeret kezdeddel tördeled;
Avagy fogaiddal az éledet téped.
6. Más elől az leg job falatot el-vézed,
Es azt bé koppantod: illetlen el-hidgyed.
7. Mikorén az kalánt mint az tar-szekeret,
Meg-töltöd; s' ugy vízed szádban az éledet;
8. Azonban nagy falat darab kenyereket
Az szádban dömböczkölsz csak nem ökölnyikeket.
9. Es ha Török módra újjaidat szopod.
10. Az vislák módgyára ha az cfontod rágod,
11. Es azt rágván, oltán más eliben adod;
12. Vagy szádbul az ételt tanyérra kirakod,
13. Azonban ha befélész, fejedet vakarod.
14. Szóllasz mikor ételt fogaiddal rágod,
15. Szádban falat lévén az pohárt fel-hajtod,
Paraszt vagy ezeket hogy ha nem utálod.
16. El-terített szájjal az italt szürcsölni,
17. Körmöddel, vagy késsel fogaidat vájni,
Felette illetlen így-is cselekedni:
Mind ezeket azért el kell távoztatni.

6. Tets táplálására kell enni Iffiuának
Az mennyivel élet erei tartatnak;
Mert doztig laknia szokás tobzodoknak,
Az kik igyekeznek szolgálni hasoknak.
7. Mikor innya akarsz az, izád legyen tisztá,
Háromszor asztalnál elég léfzen innya
Duskával ne dösdölly magyarok módgyára
8. Asztalnál gyermeknek kedve hallýék s' szava.
9. Az Iffiu asztalnál foká ne maradgyon,
ö eleget évén, onnét talpra állyon.
Tányérával edgyütt; s' vendégnek kívánnyon,
Minden jókat, oltán asztalnál szolgálylon.

XIV. R E S Z.

Az ebédlésben való maga viselésről.

1. **K**ezeit ebéd után te meg mosdád,
Egytzer s' mind meg öblics igen szépen szájad,
Fogaid

Handwritten signature or mark.

2. Abstineas libris cerebrum ne coctio turbet,
NB. *Quasi per quadrantem post sumptionem
cibi a lectione librorum vacandum est, ob ra-
tiones dictas.*

Et vapor ingesti pariat morbos alimenti.

3. Ingenij pestem fugias post prandia somnum,
Colloquijs lepidis recrea te, vel spaciare;
Aut ludo pulcro, fiat concoctio donec.

CAPUT XV.

De Ludo & Recreatione.

1. **A**D ludum propra laxatio quando laboris
Contingit, corpus renovabit motio, mensque.
Clarius evadet; lusus sunt & pila conus
Curfus, vel saltus, globus, hi sed sint moderati:
Nec citra veniam Praeceptoris quoque ludant.
2. Est lusus pictas per cartas alea, lucta,
Turpis, & in fluvijs caveat sibi quisque natare.
3. Conciliat gratum ludentibus ordo decorem,
Promptior & mens fit per lusum, corpus alacre:
Ingenuè ludas, virtus non fraus tua vincat.
4. Segnities, fastus, clamor meditatio grandis,
Atq; dolus, lusum quemvis reddunt inhonestum.
5. Sponsio ne nummis sit, libris, quæ dare damnum
Possunt, sed victus victoris iussa sequatur;
Historiam recitet, gnomam, vel carmina fingat,
Aut aliquid risus plenum praestare tenetor.

6. In-

Fogaid meg-vakard, és meg tisztogassad,
Hogy így egészed tisztán meg-tarthassad.

2. Ebéd után mindgyárt ne tanully, se olvas; ;
Hogy az agy velőben ne légyen *turbálás*,
Es az étel gözi fejednek artalmas
Nelégyen, s' származék onnét nagy nyavalygás.
3. Az álmod-is akkor igen el-kerüllyed,
Mint elmének dögít tölled úgy el-űzzed.
Sétálly inkább; avagy hallassék beszédet;
Avagy jadzál, Hogy így ételt meg-emészszed.

XV. R É S Z.

Az játékról, s' maga mulatásról.

1. **M**ikor dolgoz szünik híes az játékra,
Es lesz tested, s' elméd meg-újjuállására:
Lapta, teke, futás legyenek játéka;
De ne légyen soha az *sine venia*.
2. Az festet kártyákkal jadzani s' kockával
Nem *commendálando* az rút viaskodás,
Az vízben-is nem jó alá, s' fel-úszkálás:
Mert ebből gyakorta léfzen vízben halás.
3. Ekeffé az szép rend az játékot téfzi,
Vidittyá az elmét, testet serényiti;
Te azért *virtussal* győzedelmeskedni
Igyekezzél, és nem csalárdsággal élni.
4. Az reztség, negédség, modnélkül kiáltás;
Elmében tébolygás, és az csalárdkodás.
Ha léfznek játékban, s' hol mi roszszalkodás;
Illetlen, s' kelleetlen lesz az jadzadozás.
5. Könyvben, avagy pénzben fogadás ne légyen:
Hanem az meg győzött engedelmeskedgyen
Az győzedelmének, veret mondgyon menten
Vagy valaminémű játékot szerezzen.

6. Az

6. Inter ludendum versetur. sermo latinus,
Utilitas duplex; animi vegetatio nempe, &
Corporis exurget; studij profectus habetur.
7. Ludere cessabit, si ad ludum tempus eundi est.

NB. *Cessandum à lusu, cum tempus instat
redeundi ad ludum Scholasticum.*

C A P. XVI.

Mores Vespertini.

1. **C**oenâ finitâ stabis vel mille meabis
Passus, cantato laudes aut acta diei
Continuò repetas, seu verbis blanda profare.
2. Finitis precibus dulcem conquire quietem,
Prospera sit noctis tunc dicas aura propinquis,
In lecto reputa stando vel poplite flexo
Iste dies tibi quæ dederit bona: feceris aut quid;
4. Si quid peccatum fuerit supplex prece Christum
Inquiras, de te sperabis tum meliora.
5. Si nihil admitti te culpet, gratia Jesu
Sit, qui clementer vitio defendit ab omni.

- 16
6. Az játék közben-is I eák beszélj folyon
Hogy ebből származzék imé illy két hazon:
Az *elme*, és az *test* frissen meg újjulyon,
S' ki-ki tudományban öregbülést kapjon,
  7. Ha *recreatio* mezőben kezd szünni,
Oskolára mingyárt osztán kell fietni,
Rendessen kettőn ként illik, haza menni,
Es az *Minervának* játékjokhoz fogni.

XVI. RÉSZ.

Estvéli Erkölcsek.

1. **V**Acforálván; vagy állj; vagy lépjél ezeret,
Istenes énekkal rendics meg nyelvedet;
Vagy az nap löttekre fordíts beszédedet;
Avagy nyájassággal beszélj egyebeket,
2. Könyörögvén magad kézits az álomra.
Es adgyad testedet csendes nyugovásra,
De veled valóknak mondgyad: jó étczaka
Légyen, és Istennek kegyelmes oltalma.
3. Te ágyadban lévén; álva; avagy térdre
Esvén, meg-vigáldyad serényen elmédbe,
Az nap minémü jót Istentől vöttél te;
Vagy mit cselekedtél, czirkáld-meg szivedbe.
4. Hogy-ha te vétkeztél, alázatossággal
Találd meg a' Christust buzgó ohajtással,
Es jó reménsséggel tellyes légy azonnal,
Tudván nagy úrgalmát te minden bizonnyal.

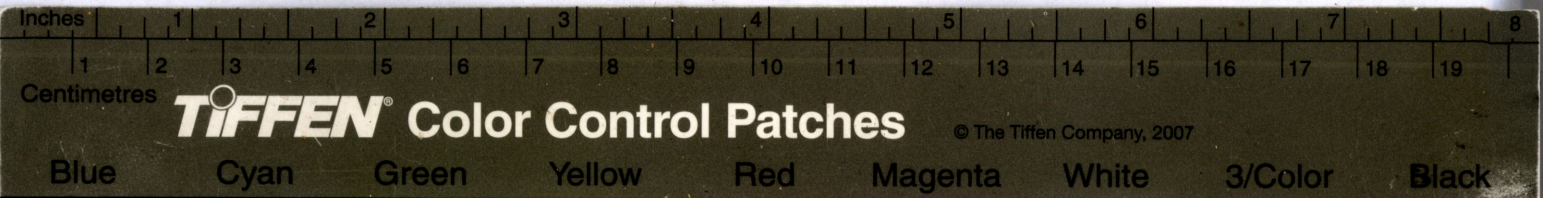

6. Illi commendues imo de rectoris remet,
Invidias omnes pellat turbaria: sicut
Somnia, protector praesto sit noctis in umbra.
7. Ingressus lectum noli pronusq; lupinus
Cumbere sed primùm lateri procumbito dextro,
Post mediam noctem partes in verte sinistras.
8. Ad somnum plures tecum si convenient, post
Vota quieta dato noctis, non amplius ullum
Sermone, aut strepitu turba, sint cuncta quieta.
9. Ante sopor placidus quam totos occupet artus,
Praecipuum si quid mens observaverit, illud
Perpendas, sic det praestans meditatio somnum,
Maneq; surgentem comitetur sanior aura.

M. ACADEMIA
KÖNYVTÁRA

6. Illi commendes mo de cettore remet,
Inidias omnes pellat turdencia: sicut
Somnia, protector praesto fit noctis in umbra.
7. Ingressus lectum noli pronusq; lupinus
Cambere sed primùm lateri procumbito dextro,
Post mediam noctem partes in verte sinistras.
8. Ad somnum plures tecum si conveniant, post
Vota quieta dato noctis, non amplius ullum
Sermonem, aut strepitu turba, sint cuncta quieta.
9. Ante sopor placidus quam totos occupet artus,
Præcipuum si quid mens observaverit, illud
Perpendas, sic det præstans meditatio somnum,
Maneq; surgentem comitetur sanior aura.

M. ACADEMIA
KÖNYVTÁRA

AD

Ez egy író nagy családi kedvenc nálunk.
Pillekönyvi fánkok készülnek ebből az évszerű

